

Jedinečnost (a novost) / Novost (a jedinečnost)

Ladislav Hejránek

This is a part of the original document:

[1993](#)

jedná se o část původního dokumentu:

[1993](#)

- ◆ myšlenkový deník – záznam, česky, vznik: 21. 9. 1993
- ◆ philosophical diary – record, Czech, origin: 21. 9. 1993

Jedinečnost (a novost) / Novost (a jedinečnost)

930921-3

pro Sókrata resp. pro Platóna – jako ostatně pro řecké myslitele obecně – nepřicházelo v úvahu, že by se něco vsutku podstatného mohlo udát *hic et nunc* jinak než tak, že je jenom navenek exponováno to, co tu bylo odevždy.

Individuálnost a jedinečnost představovaly jakousi nižší, druhořadou skutečnost, pokud nebyly chápány jako pouhé zdání. To ovšem nutně neznamená, že u nich nenajdeme buď nedůslednosti (u menších duchů) nebo také vymezení určité důležitosti i tomu, co se mění, resp. dokonce, co „žije“. Tak např. v Platónově Timaiovi najdeme jakýsi „mýtus“ o Demiurgovi, který nejen žije, ale je aktivní, pracuje, a také pozoruhodnou koncepci čehosi podivného, čemu se tam říká „beztvarý tok“ (nechávám přitom stranou, nakolik jde vsutku o myšlenku Platónovu nebo spíše o jakousi citaci z jiné tradice – to pro nás v této souvislosti nemá důležitost). Pravá skutečnost je však od dob elejské školy vždycky připisována tomu, co se nemění (tato fixní idea prozrazuje nepochybnou geometrickou, resp. matematickou inspiraci).

(Praha, 930921-3)